

Gemeente Renkum

Verantwoordelijke afdeling:
Fractievoorzittersoverleg/ Griffie

Nummer
11

- Inboeknummer:
- Paragraaf begroting:
- Steller: J. le Comte

Raad d.d.
26 november 2014

Portefeuillehouder
Begeleidingscommissie RTA:
Mw. C. de Roo en dhr. T. de Boer

Datum
16 oktober 2014

Onderwerp
Vaststellen werkwijze RTA

Geadviseerd besluit

1. Vaststellen werkwijze RTA ter versterking van de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de raad;
2. Mw. C. de Roo en dhr. T. de Boer voor de raadsperiode 2014 - 2018 benoemen als leden van de begeleidingscommissie RTA;
3. Vaststellen raadsthema's voor de raadsperiode 2014 - 2018:
  - Cultuur;
  - Stappenplan klimaat;
  - ICT en privacy;
  - Woonvisie;
  - Waardering mantelzorg en zorgvrijwilligers;
  - Toerisme;
  - Vergaderstelsel.
4. Na elk behandeld raadsthema een bijstellingsmoment inplannen.

Samenvatting

De raad wil al geruime tijd invulling geven aan het meer eigenstandig en actief bepalen van de eigen agenda (zie bijlage 1; procesgeschiedenis). Er is inmiddels geëxperimenteerd met nieuwe werkvormen, zoals samspraak, om thema's voor te bereiden. De raad vindt het hierbij belangrijk om inwoners te betrekken.

In deze raadsperiode wil de raad het idee rond een eigen RaadsThemaAgenda (RTA) daadwerkelijk implementeren en onderdeel maken van zijn eigen werkwijzen.

Het is om die reden dat de RaadsThemaAgenda (RTA) op de agenda is gezet van de (raads)heidag van 10 oktober jl. In aanwezigheid van 22 raadsleden, 10 commissieleden en het voltallige college hebben dhr. C. van Dijk en dhr. T. de Boer kort het nut en belang van een RTA toegelicht. Vervolgens hebben de aanwezigen in groepjes een selectie gemaakt uit mogelijke RTA onderwerpen, waarbij het recent vastgestelde MJB als leidraad is gebruikt. In een plenair gedeelte kregen de groepjes de gelegenheid hun keuze toe te lichten en te beargumenteren.

Gezamenlijk is toen uit de 13 aangedragen thema's een keuze gemaakt en zijn 7 thema's uitgekozen om verder uit te werken.

Dit raadsvoorstel is de uitwerking van de discussie tijdens de heidag van 10 oktober jl.

Beoogd effect

Ter versterking van de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de raad, in de raadsperiode 2014-2018 in beginsel twee keer per jaar themadebatten voorbereiden waarbij in elk geval;

- de raad de thema's van de beleidsdebatten zelf bepaalt (RTA);
- de gekozen thema's in een later stadium leiden tot een raadsbeslissing c.q. uitspraak betreffende de duale taken van de raad (kaderstelling, volksvertegenwoordiging, controle);
- de door de raad aan te wijzen werkgroepen (bestaande uit twee raads- en/of commissieleden) zelf actief werken aan de voorbereiding van de themadebatten, samen met de griffie en door de gemeentesecretaris aan te wijzen ambtenaren;
- inwoners, organisaties en/of deskundigen in de voorbereidende fase worden ingeschakeld (burgerparticipatie, besturingsfilosofie).

Kader

Op 29 mei 2013 heeft de raad de nota Burgerparticipatie vastgesteld. De in deze nota Burgerparticipatie beschreven instrumenten kan de raad inzetten bij de voorbereiding van themadebatten in het kader van de RTA.

In het coalitieakkoord 2014 - 2018 staat dat "de verhouding tussen inwoners en gemeente snel verandert. Collegepartijen willen een gemeentelijke overheid die minder boven de inwoners staat maar meer ernaast. Een gemeente die initiatieven van inwoners stimuleert, serieus neemt, meer ruimte geeft en niet afremt. Een gemeente die openstaat voor ideeën en kennis van inwoners en daar iets mee doet. Samenwerking met inwoners met als uitgangspunten vertrouwen, transparantie en gelijkwaardigheid. Een gemeente die niet beheerst en bepaalt, maar beïnvloedt en behartigt."

Het werken met een RTA, waarbij de raad zelf actief aan de slag gaat met thema's en daarbij op zoek gaat naar wat er leeft in de samenleving, past binnen de gewenste cultuuromslag die is beschreven in de door de raad op 24 september 2014 vastgestelde Besturingsfilosofie.

De raad heeft met het vaststellen van deze Besturingsfilosofie, vastgelegd welke route de gemeente Renkum de komende jaren zal volgen om de ontwikkelingen omtrent decentralisaties, bezuinigingen, intergemeentelijke samenwerking en de netwerkmaatschappij het hoofd te bieden.

De besturingsfilosofie waarbij de gemeente verandert in een organisatie die gaat "zorgen dat", in plaats van "zorgen voor", heeft consequenties voor de wijze waarop de gemeente inwoners benadert en betreft bij beleidsvoorbereiding en dus ook voor een RTA, waarbij de raad zelf actief thema's oppakt.

Argumenten

De raad neemt met het implementeren van de RTA in de eigen werkwijze zijn verantwoordelijkheid voor de agendabepaling en laat daarmee los dat de agenda voornamelijk door de inbreng van het college wordt bepaald.

Ervaring met eerder doorlopen trajecten in het kader van de LTA/RTA (samenspraak, besturingsfilosofie) leert dat borging van het project van belang is voor het succesvol implementeren ervan.

De borging van de RTA wordt gerealiseerd door het:

1. vaststellen door de raad van de werkwijze rond de RTA (zie onder aanpak/uitvoering);
2. benoemen van een begeleidingscommissie uit de raad zelf (eindverantwoordelijkheid expliciet toedelen);
3. vaststellen van de thema's.

De verantwoordelijkheid voor de uitwerking van de thema's en voorbereiding van het themadebat wordt in handen gelegd van raads- en/of commissieleden.

Omdat het hier een leerproces betreft, worden bijstellingsmomenten ingepland wanneer een raadsthema is afgerond. De raad wordt dan in de gelegenheid gesteld uitspraken te doen over de werkwijze, de uitkomsten en verbeterpunten. De begeleidingscommissie bereidt samen met de duo's en andere intern betrokkenen dit bijstellingsmoment voor.

De werkwijze rond de RTA wordt beschreven onder het kopje aanpak / uitvoering.

De door u te benoemen begeleidingscommissie heeft de volgende taken:

- samenstellen van de werkgroepen;
- klankborden met en begeleiden van de werkgroepen;
- optreden als contactpersoon en aanspreekpunt voor de gemeentesecretaris (en/of de portefeuillehouder) over beschikbaarheid ambtenaren en afstemming RTA en LTA;
- nabespreken afzonderlijke RTA trajecten, formuleren leerpunten en bewaken voortgang RTA (bijstellingsmomenten voor de raad);
- verantwoordelijk voor de evaluatie van het RTA project.

Kanttekeningen

De raad stelt de raadsthema's vast die in deze raadsperiode worden opgepakt.

De volgorde waarin de hier vastgestelde thema's worden behandeld, is mede afhankelijk van de bedrijfsvoeringagenda (LTA) van de organisatie. Om een RTA optimaal in te zetten, zal rekening gehouden moeten worden met de beleidsfase (bestuurlijk en ambtelijk) waarin het thema zich bevindt. Hierover voert de begeleidingscommissie zo vaak als nodig overleg met de gemeentesecretaris.

Draagvlak

Dit voorstel is een uitwerking van de uitkomsten van het programmaonderdeel RTA dat op de agenda stond van de heidag van 10 oktober 2014. Aan dit onderdeel deden de bijna voltallige raad, het voltallig college en bijna alle commissieleden mee (in totaal 40 deelnemers).

Aanpak/Uitvoering (werkwijze RTA werkgroep)

Wanneer uw raad het voorliggende voorstel overneemt, worden de hier benoemde thema's in de aan u voorgestelde prioriteringsvolgorde door de RTA werkgroepen voorbereid en uitgewerkt.

Hierbij worden de volgende processtappen in elk geval doorlopen:

- De griffier wijst een ambtelijk secretaris aan (vanuit de griffie) die de werkgroep ondersteunt.
- De begeleidingscommissie stemt met de gemeentesecretaris (en/of de portefeuillehouder) af hoe de thema's in te passen zijn in de LTA en welke ondersteuning vanuit de ambtelijke organisatie beschikbaar is.
- De werkgroep legt de concept kernvragen en een kort procesvoorstel in een 'startnotitie' vast en legt deze ter bespreking voor aan de begeleidingscommissie en vervolgens ter kennisname aan de desbetreffende raad, waarbij de raad de gelegenheid krijgt zijn zienswijzen door te geven.

- De werkgroep krijgt de ruimte om bij in de voorbereidende fase van het themadebat verschillende instrumenten te gebruiken om relevante informatie te verzamelen bij inwoners en deskundigen, zoals hearings, expertmeetings, werkbezoeken op locatie, publieksdebat, en andere vormen van informatieverzameling of combinaties hiervan.
- Wanneer de werkgroep klaar is met de voorbereiding van het themadebat, wordt de verkregen informatie uit het voorbereidingstraject verwerkt in een bespreekstuk dat de inzet is van bespreking in commissie- en/of raadsverband.

Financiële consequenties

Op dit moment niet van toepassing. Aan het voorbereiden van de themadebatten kunnen wel kosten zijn verbonden. Het is echter de bedoeling dat de inzet m.b.t. themadebatten komt van raads- en commissieleden met ondersteuning van de griffie en met inhoudelijke ondersteuning van de vakinhoudelijke ambtelijke teams en het team Communicatie, zodat de kosten beperkt kunnen blijven tot zaalhuur, koffie en thee.

Juridische consequenties

Op dit moment niet van toepassing. In een later stadium kan het aan de orde zijn dat "RTA en/of themadebatten" worden/wordt opgenomen in het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, waarmee deze een wettelijke basis krijgen/krijgt.

Het werken met themadebatten is in overeenstemming met onze gemeentelijke Inspraakverordening. Daarin is namelijk bepaald dat het beslissingsbevoegde bestuursorgaan een eigen wijze van inspraak t.a.v. die uiteindelijk te nemen beslissing kan bepalen in afwijking van de wettelijke standaardprocedure voor inspraak (dit is de Uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure afd. 3.4 Awb).

Duurzaamheid/Effect op vermindering regeldruk

Het RTA traject is, zoals eerder opgemerkt, in lijn met de door de raad vastgestelde Besturingsfilosofie. Kernbegrippen daarbij zijn; "loslaten in vertrouwen" en "kwaliteit in besluitvorming" en burgerparticipatie".

Wanneer de RTA een vast onderdeel wordt van de werkwijze van de raad, worden de afspraken hierover vastgelegd in het reglement van orde.

WMO-aspecten

Er mogen voor inwoners/deskundigen geen belemmeringen zijn voor deelname aan de (voorbereiding van de) raadsthemadebatten.

Communicatie

Op dit moment alleen intern. Immers de uitkomst van uw discussie wordt meegegeven aan de werkgroepen om dit te betrekken bij het organiseren en vormgeven aan de hen toebedeelde thema's.

De begeleidingscommissie is het aangewezen orgaan om het traject rond de RTA toe te lichten aan de pers en op die manier aandacht te vragen voor de RTA onderwerpen die de raad op zijn agenda wil plaatsen de komende raadsperiode.

Alternatieven

Uw raad kan elke andere denkbare en gewenste alternatieve wijze van vormgeving aan en RTA in relatie tot de kaderstellende en controlerende rol van de raad in de discussie inbrengen.

BIJLAGE 1

Procesgeschiedenis

- Sinds 2006 is in het kader van het dualisme aan begin-spraak vorm gegeven via Samenspraak. Samenspraak zou vooral bij moeten dragen aan het betrekken van burgers (volksvertegenwoordigende rol van de raad) bij het bepalen van de kaders (kaderstellende rol van de raad). Samenspraak over onderwerpen waarover de raad in een later stadium een beslissing moet nemen.
Het initiatief om de samenspraak te organiseren, is komen te liggen bij de Agendacommissie, als agendabepalend orgaan voor de raad. De uitvoering van de samenspraak ging in samenwerking tussen de Agendacommissie, de griffie en de ambtelijke organisatie. Samenspraak heeft plaats gevonden over de Wmo en Sport. Daarna is het stil komen te liggen. Oorzaak hiervan was o.a. dat het lastig blijkt onderwerpen te vinden.
- Op 26 juni 2008 brengt de raad een werkbezoek aan de gemeenteraad van Den Bosch. Daar hebben raadsleden van Den Bosch uitgelegd hoe zij vorm hebben gegeven aan de taken van de raad in het dualistisch gemeentebestuur stelsel. Daar wordt onder meer gewerkt met zgn. Beleidsdebatten over onderwerpen die op de politieke agenda van de raad staan en worden voorbereid door een door de raad aan te wijzen werkgroep van raadsleden, ondersteund door de griffie. Op basis van een daarna gehouden inventarisatieronde bij de afdelingsmanagers heeft de Agendacommissie in het najaar van 2008 het GVVP als meest ideale onderwerp voor Samenspraak gekozen. Het afstemmen met de ambtelijke organisatie en het expliciet verantwoordelijk maken van twee raadsleden, te weten dhr. C. Erkens en dhr. G. Beekhuizen zorgden ervoor dat er vier succesvolle samenspraak-sessies hebben plaatsgevonden (zie evaluatie van 16 juni 2009). Resultaat: de Samenspraak is door verreweg de meeste deelnemers positief ervaren en heeft een belangrijke kwaliteitsimpuls gegeven aan de door uw raad op 24 juni 2009 vastgestelde kaderstellende startnotitie GVVP.
- De begeleidingsgroep die het samenspraaktraject rond het GVVP begeleidde, heeft in een consultatievoorstel aan de raad van 28 oktober 2009 de samenspraak geëvalueerd en vooruitblijkt naar verdere mogelijkheden voor dit fenomeen. In dit voorstel werd de raad gevraagd richtinggevende uitspraken te doen. Deze uitspraken zijn aan het Bureau De Visser & Geelkerken meegegeven die het toen lopende interne verbetertraject "Samenwerken in Dualiteit" begeleiden.
- Op 8 juni 2010 zag het Rapport "Samenwerken in dualiteit in de gemeente Renkum" het licht. Daarin is in het activiteitenprogramma opgenomen dat in 2010 de op te stellen Notitie burgerparticipatie met beschreven werkprocessen gekoppeld zou worden aan LTA/Beleidsproces en dat dit in 2011 het proces burgerparticipatie wordt aangepast n.a.v. opmerkingen vanuit B&W, de gemeenteraad en de lijnorganisatie (1e kwartaal 2011).
- Op 24 februari 2011 spreekt het Fractievoorzittersoverleg over de "nota LTA/RTA" (van de hand van de griffie). De nota werd toen ongewijzigd vastgesteld. De in de nota opgesomde beslispunten waren daarmee geaccordeerd.
- Op 9 december 2011 is het procesvoorstel om te komen tot een RaadsThemaAgenda besproken in het Fvo en is de afspraak gemaakt dat de fracties de aangedragen thema's in hun eigen fracties zouden bespreken en aan de griffie hun bevindingen terug zouden koppelen.
- Op 16 februari 2012 is de vervolg procesnota besproken en heeft het Fvo na ampel beraad gekozen voor de volgende thema's
  - Wet werken naar vermogen;
  - Jeugdzorg;
  - Van Awbz naar Wmo.De organisatie van de RTA werd gelegd bij de agendacommissie.
- Zomerreces 2012: In de raads werkgroep die tijdens het reces van 2012 over de bezuinigingen sprak, werd afgesproken dat i.p.v. deze decentralisatie onderwerpen, het thema 'regiegemeente' op de RTA geplaatst zou worden.

In de RTA is vastgelegd dat de agendacommissie het aangewezen orgaan is om de bewaking van de RTA ter hand te nemen. De agendacommissie heeft mw. D. Gerritsen en dhr. G. Beekhuizen gevraagd een en ander op te pakken in samenwerking met de griffie. Dit heeft geresulteerd in het Onderzoeksrapport "Als je loslaat, heb je twee handen vrij om te besturen" dat in de raad van 3 april 2013 is vastgesteld.

- Gemeenteraadsverkiezingen 2014: In de aanloop naar en tot na de verkiezingen is de RTA stil komen te liggen. Op 23 januari en 27 mei 2014 heeft het Fvo nog wel over de RTA gesproken in relatie met de evaluatie van de agendacommissie, het vergaderstelsel, de reglementen, de B.O.B. methode en heeft toen gevonden dat de discussie over een andere commissie indeling tegelijk gevoerd dient te worden met de discussie over het invoeren van de RTA.
- Op 19 juni 2014 is het onderwerp wederom in het Fvo besproken en is afgesproken dat mw. de Roo en dhr. de Boer samen met de griffie een voorstel opstellen m.b.t. de RTA en dit aan het Fvo voorleggen. In dit voorstel worden aanpak en thema's opgenomen. Dit voorstel komt in het Fvo van na het reces aan de orde. Het Fvo bereidt een en ander voor, en uiteindelijk besluit de raad over de aanpak en de thema's .
- Op 18 september 2014 spreekt het Fvo af dat het RTA onderdeel uit gaat maken van het programma van de op 10 oktober 2014 te organiseren heidag.
- Tijdens de heidag van 10 oktober worden raads- en commissieleden gevraagd om aan de hand van het MJB (vertaling coalitieakkoord) onderwerpen te benoemen die de komende raadsperiode de bijzondere aandacht van de raad verdienen.

Het resultaat van de discussie over een RTA tijdens de heidag van 10 oktober 2014 is neergelegd in het voorliggende raadsvoorstel.

BIJLAGE 2

RTA thema's: uitkomsten heidag 10 oktober 2014

Programma 01 Maatschappelijke participatie, inkomen & zorg

Toelichting keuze thema's groep Pieter Minderhoud

1. Mantelzorgers en vrijwilligers

Mantelzorgers zorgen langdurig en onbetaald voor een chronisch zieke, gehandicapte of hulpbehoevende partner, ouder, kind of ander familielid, vriend of kennis. Hoewel een mantelzorger de zorg doorgaans vrijwillig op zich neemt, kan de zorg die op hem/haar komt te liggen wel zwaar vallen. In mindere of in elk geval andere mate geldt dit ook voor vrijwilligers. Zij doen vaak werk dat niet voor iedereen zichtbaar is, maar wel veel positieve impact heeft op onze leefomgeving. Waardering en erkenning voor zowel de mantelzorger en vrijwilligers zijn van belang om hun inzet en enthousiasme te stimuleren en te behouden. Vooralsnog bevinden ze zich nog steeds in een ietwat verloren hoek.

Om hier wat aan te kunnen doen, is het allereerst nodig om een goed inzicht te krijgen in de mantelzorg- c.q. vrijwilligersvraag en het aanbod. Vragen die je dan beantwoord wilt zien, zijn o.a.:

- Aantal mantelzorgers en vrijwilligers;
- De status van de werkzaamheden en de beloning;
- De (ervaring van de) hoogte van de (fysieke en mentale) belasting;
- De mate waarin het werk georganiseerd is (aansturing, begeleiding, ondersteuning, netwerk).

Dit is een interessant onderwerp voor onze gemeente en voor de gemeenteraad. Gezien de ontwikkelingen zal deze groep mensen gewild en ongewild groter worden. De problemen rond of beter de zorgen voor mantelzorger en vrijwilliger zijn van alle tijden. Met de ontwikkelingen rond de decentralisaties en onze keuze voor de besturingsfilosofie waarbij de gemeente een meer regisserende rol op zich gaat nemen, maken de urgentie en de behoefte om dit werkveld in kaart te brengen groter. Een actieplan om deze doelgroepen in beeld te brengen met alle aspecten die daarbij een rol spelen, kan daarbij behulpzaam zijn. Nu is het nog te veel een ondergeschoven onderwerp. Het gaat vooral om het inzichtelijk maken van de grootte van de groep en hoe deze is samengesteld. Door het in kaart brengen van deze groepen kun je je als gemeente beter voorbereiden op het mobiliseren en ondersteunen van deze groepen.

2. Waardering mantelzorg zorgvrijwilligers ofwel de inkomens kant

De andere kant van het thema mantelzorgers en vrijwilligers is de maatschappelijke participatie van mensen met een beperking. Mensen die slecht ter been zijn, kunnen worden rondgereden. De groenverzorging kan worden opgepakt door mensen met een beperking. Die mensen willen we ook een plek geven in onze lokale leefomgeving. Aan de basis van deze vorm van participatie is toch dat we zoveel mensen willen inschakelen in het maatschappelijke proces. De RenkumKaart doelgroep is heel duidelijk in beeld bij de gemeente. Dat zou ook moeten gelden voor de Wsw-ers, Wajongers. De financiële druk die bijvoorbeeld mantelzorgers kunnen ervaren, is daarbij ook een punt van aandacht.

Programma 02 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen & mobiliteit

Toelichting keuze thema's groep Peter Kraak

3. Woonvisie 3.0

Ontwikkelingen rond de decentralisaties, een strengere indicatiestelling kunnen tot gevolg hebben dat de zorgcentra geconfronteerd worden met leegstand. Andere ontwikkelingen bijvoorbeeld rond de Wabo maken het mogelijk dat we in onze achtertuin ons tuinhuisje kunnen ombouwen om onderdak te bieden aan onze hulpbehoevende ouders.

Aan de andere kant merken we dat, door bijvoorbeeld intergemeentelijke samenwerking binnen de decentralisatie onderwerpen, maar ook onze eigen besturingsfilosofie, onze sturingsmogelijkheden minder of in elk geval anders worden.

Het zou interessant zijn om als gemeenteraad deze ontwikkelingen te onderzoeken en te bekijken wat het voor de gemeenteraad als kaderstellend instituut betekent en hoe we hier onze verantwoordelijkheid kunnen vorm geven.

4. Gevolgen van de wens een groene gemeente te willen zijn

Stel dat er allerlei nieuwe woonvormen komen en gebouwen en/of woningen gesplitst worden om levensloopbestendig te worden gemaakt. Welke consequenties heeft dit voor de wens een groene gemeente te willen zijn. Stel je wilt je ouders opvangen in je tuin maar er staat een boom in de weg. Hoe houden we de gemeente groen in combinatie met deze ontwikkelingen? Wat als er woonzorgcentra leegkomen te staan. Gaan we dan studenten huisvesten? En kunnen die studenten dan op hun beurt iets voor onze ouderen betekenen? Hoe kunnen we daar als gemeenteraad op sturen? Hebben we nog voldoende invloed?

We hebben een woonvisie 2014, is die achterhaald? Wat zijn onze mogelijkheden nog als raad? De Wabo geeft ons al veel meer vrijheden dan voorheen.

De nieuwe cijfers vanuit de Stadsregio geven meer inzicht in de strategische woonvoorraad. De keuzes die je nu maakt, hebben invloed op onze groene gemeente. Een verdieping van de woonvisie is een interessant onderwerp voor de raad.

Programma 03 Milieu, klimaat & duurzaamheid

Toelichting keuze thema's groep Henk Boon

5. Gemeente Renkum klimaatneutraal in 2014

Onze gemeente streeft ernaar in 2014 klimaatneutraal te zijn. De vraag kan gesteld worden welke stappen we zetten om hiertoe te komen (stappenplan). Wat doen we eerst? Wat vinden we belangrijk? Waar zien we kansen en hoe kan je met die kansen iets doen?

Het antwoord op die vragen begint bij een definitie. Wat is duurzaamheid voor onze gemeente en wat is klimaatneutraal? Gemeente Arnhem probeert bijvoorbeeld "omgekeerd" afval in te zamelen. Zou dit ook voor onze gemeente een optie zijn? Gemeente Wageningen wil klimaatneutraal zijn in 2030. Wat doen zij hieraan?

6. Wij zijn een groene gemeente maar wat houdt dat nu in?

Als we praten over gemeente Renkum als groene gemeente, hoe ziet dat er dan uit? Gaat het dan om de bomen in onze gemeente of om de landgoederen. En zit er dan een volgorde c.q. prioritering in het in oude luister herstellen van landgoederen of willen we overal de heide terug waar die 200 jaar geleden ook al was?

Wat zijn onze keuzes als we een groene gemeente willen zijn. Is er al een stappenplan voor onze gemeente? (NB: de wethouder zegt dat het eraan komt). Maar ook al is het er niet, dat de vraag gesteld wordt, geeft al aan dat er vragen leven die het interessant maken om over dit onderwerp te praten. Wij als gemeente willen wel groen zijn, maar leeft dit ook bij onze inwoners? Als bij jou in de tuin een boom in de weg staat, hoe verhoudt zich dit dan met het collectieve “belang” om een groene gemeente te zijn. Wie weet zijn bijvoorbeeld voor sommige inwoners windmolens in de tuin een (welkome) optie. Gemeente Rheden en gemeente Driebergen liggen net al onze gemeente in de bossen. Hoe gaan deze gemeenten om met dit onderwerp? Laten we met hen praten.

Programma 04 Veiligheid

Toelichting thema's groep Daniëlle Bondt/Constant Sciarone

7. Vergaderstelsel; is onze vergadercultuur nog wel passend?

Laten we de commissievergaderingen en de raadsvergadering onder de loep nemen. Vooral ook in het licht van de betrokkenheid van onze inwoners. Hoe kun je het vergaderstelsel veranderen op een manier dat het meer bij de gewenste cultuuromslag past (regisserende gemeente, B.O.B.-methode, betrokkenheid inwoners). Sommigen zeggen wel dat burgers niet geïnteresseerd zijn in betrokkenheid. Dat inwoners vinden dat de gemeenteraad is gekozen om de klus te klaren. Aan de andere kant ben je wel volksvertegenwoordiger en in die zin belangenbehartiger en wil je de inwoners ruimte geven voor het geven van zijn/haar mening. Met het aannemen van de besturingsfilosofie geven we ook aan dat we die mening, betrokkenheid en eigen verantwoordelijkheid van de inwoners steeds belangrijker gaan vinden. Deze ontwikkelingen maken het onvermijdelijk dat je je eigen beleidsvoorbereiding, waarvan burgerparticipatie en onze vergadercultuur een cruciaal onderdeel vanuit maken, onder de loep neemt. Vraag die we onszelf en onze inwoners moeten stellen is of onze huidige structuur nog past bij al deze ontwikkelingen.

8. Veiligheid 2020

De komende zes jaar tot 2020 zouden we in het teken moeten stellen van de vraag hoe we een goede discussie op gang brengen over wat veiligheid betekent voor onze inwoners. Welke technieken zijn er die ons ter beschikking om onze inwoners zich veiliger te laten voelen. Bijvoorbeeld een app voor senioren waarmee ze hun omgeving kunnen berichten als ze zich onveilig voelen.

Programma 05 Openbare ruimte

Toelichting thema's groep Wouter Hooge

9. Niveau C onderhoud openbare ruimte

Hoe kunnen we het onderhoud van de openbare ruimte op niveau C meer oplevert dan het nu doet. Of zelfs misschien zo georganiseerd kan worden dat je voor hetzelfde geld meer onderhoud kan plegen. Bijvoorbeeld door het inventariseren en investeren in initiatieven van inwoners. Misschien hoef je dan op bepaalde locaties geen onderhoud meer te plegen omdat inwoners dat overnemen. Het kan ook in het klein, bijvoorbeeld doordat inwoners elkaar helpen met sneeuwschuiven of met het onderhouden van openbaargroen.

Eerste informatie born voor de gemeente is vaak een klacht van een burger.

Als gemeente zijn we gewend deze klachten meteen op te lossen. Het is interessant en in lijn met de besturingsfilosofie om ook andere mogelijkheden te onderzoeken. Als gemeente en inwoners kun je hier samen mee aan de slag gaan. Uitgangspunt is dan dat een keuze waarbij we inwoners inzetten, geen vrijblijvende keuze is. Inwoners zijn vrij te bepalen dat zij zich willen inzetten, maar hebben ze die keuze eenmaal gemaakt dan is het geen vrijblijvende keuze meer. Dan moet je het ook doen en dat moet geborgd worden.

Als raad willen we de vinger aan de pols houden. Ook willen we als ambassadeur optreden en daar zelf als wegwijzer optreden en initiatieven verder helpen ontwikkelen. Dit onderwerp aanpakken, is goed voor de cohesie. Bovendien krijgen we beter zicht op wat er leeft in de leefomgeving.

Programma 06 Economie & Cultuur

Toelichting keuze thema's groep Charlotte de Roo

10. Cultuur visie

Volgend jaar (2015) willen we iets gaan doen aan de cultuur visie. Dit staat al in de planning van de organisatie. Als gemeenteraad geeft dat ons de kans om nu al ideeën te verzamelen en ermee aan de slag te gaan. Vragen die dan om de hoek komen kijken zijn:

- Willen we een kunstenaarsdorp zijn?
- Wat hoort daarbij; musea, toerisme en landgoederen?
- Wat vinden onze bewoners daarvan.

Er zijn al heel veel zaken vervat in nota's en beleid (cultuurvisie, landgoederen visie etc.). Dat pakken we uiteraard mee. Het is echter daarnaast ook belangrijk om een nieuwe golf van enthousiasme op te wekken en daarmee een vernieuwing te weeg te brengen.

Als gemeenteraad willen we in beeld krijgen wat we nu willen met ons cultuurmenu en onze landgoederen.

11. Toerisme dorpen

We willen meer focus op de mogelijkheden van toerisme voor onze gemeente. Hoe zou je dat kunnen stimuleren en aanpakken?

Ook hiervoor geldt dat we als gemeenteraad samen met betrokkenen kunnen inventariseren wat er aan ideeën over leven. Vragen die we dan kunnen beantwoorden, zijn:

- Hoe versterk je onze ondernemers hierin (horeca, musea)?
- Hoe borg je duurzaamheid in toerisme, zodat toerisme niet ten koste gaat van onze gemeente?

Programma 07 Inwoner, bestuur & organisatie

Toelichting thema's groep Hermien Miltenburg

12. ICT en privacy

Er ontstaan steeds meer samenwerkingsverbanden in het kader van de decentralisaties. De decentralisaties hebben direct invloed op het leven van onze inwoners. Zorg hebben voor de privacy van onze inwoners is daarbij evident. Waar leg je de grenzen aan als gemeente wat betreft het uitwisselen van gegevens? Wat wil en moet je weten van mensen om hen zo goed mogelijk te kunnen ondersteunen/bedienen? Hoe bescherm je de privacy van je eigen inwoners binnen al die samenwerkingsverbanden?

13. Sociale structuurvisie, sociaal domein, transitie en de invloed van onze inwoners hierop

Hoe rijmt de roep om c.q. de noodzaak van flexibiliteit in het handelen van de overheid wat betreft de decentralisaties, met de wens en behoefte je inwoners te betrekken bij al deze ontwikkelingen? Het gaat hier om de stip aan de horizon die je als gemeentebestuur voor ogen hebt en het respecteren en meenemen van de wensen van je inwoners.

Hoe maak je van een statische visie document een dynamisch instrument dat je flexibel kunt inzetten. Welke consequenties heeft een document op de langere termijn?